

Θεσσαλιώτιδος Τιμόθεος: Η παρουσία της Παναγίας είναι καταλυτική στην πνευματική ζωή του Ορθοδόξου Χριστιανού

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

Με την έναρξη του μήνα Αυγούστου, αφιερωμένου στην Παναγία μας, οι πιστοί του Αηδονοχωρίου Σοφάδων συγκεντρώθηκαν στον ενοριακό τους ναό, τιμώντας την Υπεραγία Θεοτόκο με την τέλεση της Ιεράς Παρακλήσεως. Την Παρασκευή 1 Αυγούστου 2025 το απόγευμα, στον Ιερό Ναό Αγίας Παρασκευής, χοροστάτησε στην ακολουθία του Εσπερινού και της Παρακλήσεως ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ.

Τιμόθεος.

Στο τέλος της ακολουθίας, ο Σεβασμιώτατος, με πατρική αγάπη και θεολογικό βάθος, απηύθυνε λόγο πνευματικής ενίσχυσης και καθοδήγησης προς τους παρισταμένους πιστούς. Με αναφορές στην Παναγία μας, στο νόημα του Δεκαπενταύγουστου και στην αξία της προσευχής, κάλεσε όλους σε μετάνοια, ταπείνωση και πνευματική εγρήγορση:

«Με τη χάρη του Θεού, αδελφοί μου, βρισκόμαστε στο κέντρο του καλοκαιριού, του θέρους και η σημερινή ημέρα σηματοδοτεί με την έναρξη του Αυγούστου μηνός την πνευματική μας πορεία για την προετοιμασία μας, για να εορτάσουμε στους ναούς μας την Κοίμηση και την εις ουρανούς Μετάσταση της Παναγίας Μητέρας του Κυρίου μας.

Ήδη τελέσαμε την ακολουθία του Εσπερινού, όπου παρουσιάζεται το πρόσωπο του Αγίου ενδόξου Πρωτομάρτυρος και Αρχιδιακόνου Στεφάνου. Έχουμε την μετακομιδή του ιερού του λειψάνου από την Αγία Πόλη των Ιεροσολύμων στη βασιλίδα των πόλεων, στην Κωνσταντινούπολη, και την τοποθέτησή του μέχρι να χτιστεί ένας πολύ ωραίος και μεγαλοπρεπής Ιερός Ναός στο όνομά του, μέσα στον Ναό των Αγίων Αποστόλων, έναν κεντρικότατο ναό τότε της Κωνσταντινουπόλεως. Η ανακομιδή του εορτάζεται στις 15 Σεπτεμβρίου, αλλά η μετακομιδή του – ένα εξαίσιο και ιστορικό γεγονός, το οποίο καταγράφει ο Ιερός Συναξαριστής – εορτάζεται κάθε χρονιά την 2α Αυγούστου. Γι' αυτό και ψάλαμε αυτήν την ακολουθία του Εσπερινού, αναφερόμενοι στο Ιερό του πρόσωπο, διδάσκοντάς μας ακόμη μια φορά ο Άγιος για την ζωή του, τη μαρτυρία του και την ομολογία του.

Και βέβαια τελέσαμε την πρώτη, τη μικρή Ιερά Παράκληση για το πρόσωπο της Πανάγνου Μητέρας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Όλος αυτός ο μήνας, όχι μόνο μέχρι τη 15η, αλλά θα συνεχίσουμε μέχρι και την απόδοση της εορτής της, τα εννιάμερά της στις 23 Αυγούστου. Επίσης και η τελευταία ημέρα του μηνός είναι αφιερωμένη στην Κατάθεση της Τιμίας Ζώνης της, 31 Αυγούστου.

Ένας ολόκληρος μήνας στον οποίο εξυμνείται το Πανάγιο και Πάναγνο πρόσωπο της Κυρίας Θεοτόκου και αυτές οι Ιερές Παρακλήσεις που κάθε βράδυ τελούνται στους ναούς μας - εκτός της παραμονής της Κυριακής, δηλαδή στον Εσπερινό του

Σαββάτου και την παραμονή της Μεταμορφώσεως του Κυρίου μας - μας συγκεντρώνει η Αγία μας Εκκλησία για να εξυμνήσουμε το πρόσωπο της Παναγίας, να ψηλαφήσουμε τα χαρίσματά της και την προσωπικότητά της, όπως ακριβώς παρουσιάζεται, εξυφαίνεται, προσφέρεται στην Ιερή Υμνολογία της Εκκλησίας μας, αλλά και για να προετοιμαστούμε και εμείς πνευματικά με τη νηστεία, με την προσευχή, με την εξομολόγηση, να εορτάσουμε το Πάσχα του καλοκαιριού.

Αυτό το πέραςμα δηλαδή της Παναγίας Μητέρας μας από την φθαρτότητα της ανθρώπινης φύσεως στην αθανασία, που της χάρισε ο Υιός και Θεός της και Κύριός μας Ιησούς Χριστός, με την Κοίμησή της και με την ένδοξη Μετάστασή της στους ουρανούς.

Το πρώτο πολύ ωραίο απολυτίκιο, που λίγο πολύ είμαι βέβαιος ότι όλοι μας το γνωρίζουμε και το ψελλίζουμε, είναι το απολυτίκιο που αναφέρεται αμέσως μετά την έναρξη της Ιεράς Παρακλήσεως: «Τη Θεοτόκω εκτενώς νυν προσδράμωμεν...». Μας προσκαλεί λοιπόν ο Ιερός Υμνωδός να προσδράμουμε όλοι, να σπεύσουμε, να πάμε όλοι κοντά στην Παναγία μας, κοντά στη Θεοτόκο Κυρία του Ουρανού και της Γης. Θεοτόκος. Γιατί έτεκε - γέννησε - Θεόν σεσαρκωμένον. Εκεί παρουσιάζεται και το δόγμα της Εκκλησίας, το δόγμα της Πίστεως γύρω από το πρόσωπο της Παναγίας Μητέρας του Κυρίου μας.

Είναι Θεοτόκος, γιατί μας έφερε στον κόσμο τον Υιό και Λόγο του Θεού, τον τέλειο Θεό, τον οποίο τον έκανε και τέλειο άνθρωπο μέσα στην παρθενική της μήτρα, για να μας τον προσφέρει για τη δική μας σωτηρία. Μέσα σε αυτό λοιπόν το υπερφυές γεγονός της σάρκωσης του Θεού Λόγου, η Κυρία Θεοτόκος καθορίζει την παρουσία του Θεού εις τη ζωή μας.

Διότι προσφέρεται Εκείνη, ως Αμόλυντος και Πάναγνος, για να γεννήσει τον Ιησού Χριστό, το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος δηλαδή, τον Κύριο της Δόξης, ο οποίος μέσα στη μήτρα της προσλαμβάνει την ανθρώπινη φύση, ενώνεται το κτιστό με το Άκτιστον, και μας θεώνει, μας αγιάζει, μας χαριτώνει, μας αφθαρτοποιεί - και πρώτα απ' όλους χαρίτωσε και αφθαρτοποίησε την Παναγία Μητέρα, την Κυρία Θεοτόκο, αφού διά Πνεύματος Αγίου προσελήφθη μέσα εις την μήτρα της ο Υιός και Λόγος του Θεού.

Αυτήν λοιπόν την Κυρία Θεοτόκο, την Πάναγνο Μητέρα, την υπερευλογημένη Δέσποινα του κόσμου, ο Ιερός Υμνωδός μας λέγει: Ελάτε όλοι να πάμε κοντά της. Ελάτε όλοι να προσπαθήσουμε να γνωρίσουμε το Ιερό της πρόσωπο, τα μεγαλεία της. Αυτά τα οποία προσέφερε σε όλους εμάς, αφού εκείνη πρώτη προσέφερε τον εαυτό της ως δοχείο της Χάριτος του Θεού, για να γίνει δηλαδή ο Θεός άνθρωπος. Και μέσα σε αυτήν την χαρά και τη Χάρη της Παναγίας, ερχόμαστε όλοι για να προσδράμουμε σε αυτήν.

Ποιοι; Εμείς, οι αμαρτωλοί άνθρωποι. Όπου καλούμαστε στη ζωή μας να κατανοήσουμε την αγιότητα της Παναγίας και να συγκρίνουμε την δική μας προσωπική ζωή με το πανυπερευλογημένο πρόσωπό της. Να κατανοήσουμε ότι είμαστε άνθρωποι αμαρτωλοί, οι οποίοι εύκολα πέφτουμε σε παραπτώματα: στη σκέψη μας, στη ζωή μας, με τις πράξεις μας. Ολισθαίνουμε από την οδό του Κυρίου, από την πορεία του Θεού που πρέπει να έχουμε στη ζωή μας. Και ξέρετε, ένα πρότυπο ασφαλούς πνευματικής ζωής είναι η Παναγία Μητέρα του Κυρίου. Γιατί; Γιατί ήταν και Εκείνη άνθρωπος.

Γιατί ήταν και Εκείνη μητέρα. Γιατί και Εκείνη, μπήκε μέσα στη διαδικασία της ανθρώπινης πτώσεως. Αλλά, με το ότι κατά την ώρα του Ευαγγελισμού, αποδέχθηκε την κλήση του Θεού για να γεννήσει τον Υιό και Λόγο του Θεού, εκείνη

την ώρα καθαρίστηκε από το προπατορικό αμάρτημα, έφυγε από την πεπτωκυία κατάσταση και φύση της ανθρωπότητας και γίνεται πρόσωπο χαριτωμένο μέσα στη Βασιλεία του Θεού.

Επιβεβαιώνεται ο χαιρετισμός του αγγέλου κατά την ώρα του Ευαγγελισμού, όταν την αποκάλεσε «Κεχαριτωμένη Κόρη», γιατί είχε όλες τις χάρες και όλες τις αρετές στη ζωή της. Και αυτό την έκανε να την περικοσμήσει ο Θεός με το Πανάγιο Πνεύμα και να γίνει για μας η τροφός της ζωής μας. Τι σημαίνει τροφός της ζωής μας; Μας έδωσε φαγητό; Όχι. Δεν μας έδωσε φαγητό. Αλλά μας έδωσε Αυτόν που τρέφει τον κόσμο, που προνοεί για τον κόσμο – τον Κύριό μας, τον Ιησού Χριστό. Μας τον έφερε ανάμεσά μας σεσαρκωμένο.

Γι' αυτό και εμείς προσερχόμαστε και ομολογούμε την αμαρτωλότητά μας και τις πτώσεις μας ενώπιον των Ιερών Εικονισμάτων της. Προσκυνούμε, προσευχόμαστε και την παρακαλούμε. Και πώς προσερχόμαστε; Με ταπείνωση, όπως μας προσδίδει και μας καθοδηγεί ο Ιερός ημών Λόγος: Ταπεινοί να έρθουμε ενώπιον της Θεοτόκου.

Γιατί; Γιατί η ταπείνωσή μας, μάς ανυψώνει ενώπιον του Ιερού προσώπου της και ενώπιον του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Το να λέμε ότι τα γνωρίζουμε όλα - και δυστυχώς, πολλές φορές, να τα κάνουμε όλα - μας απομακρύνει από τη Χάρη και

από το έλεος του Θεού, γιατί «ὁ Θεὸς ταπεινοῖς δίδωσι χάριν». Δίνει Χάρη στους ανθρώπους οι οποίοι έχουν σύνεση στη ζωή τους. Είναι σκεπτόμενοι άνθρωποι, σκεπτόμενα πρόσωπα.

Και μέσα από αυτή τη σκέψη τους, όταν προσβλέπουν στο Θείο και στο πανυπερευλογημένο πρόσωπο της Πανάγνου Μητέρας του Κυρίου μας – εφόσον είμαστε όλοι μας αμαρτωλοί και με πτώσεις στη ζωή μας – ερχόμαστε με ταπείνωση, ερχόμαστε με πνευματική προσπάθεια για να αποκτήσουμε αρετές. Και για την απόκτηση των αρετών, το πρώτο γεγονός – όπως μας διδάσκουν οι Πατέρες της Εκκλησίας μας – είναι να αποκτήσουμε ταπείνωση στη ζωή μας. Όχι ταπεινολογίες, αλλά ταπεινό φρόνημα. Ένα φρόνημα το οποίον μας επιβεβαιώνει την παρουσία του Θεού, αλλά και την παρουσία των άλλων στη ζωή μας. Εκεί είναι ο πνευματικός μας αγώνας: να δεχόμαστε τους άλλους σαν εμάς και καλύτερα από εμάς.

Και όταν αυτό το επιτύχουμε, αδελφοί μου, τότε πράγματι προσπίπτουμε στον Κύριο της Δόξης. Προσπίπτουμε στην Παναγία Μητέρα Του. Και με μετάνοια – με μετάνοια, όπου χρειάζεται να έχουμε στη ζωή μας, δηλαδή τι; Μεταβολή του νοός μας, της σκέψέως μας, των κακών μας συνηθειών, των κακών πνευματικών μας διαθέσεων πολλές φορές, και της επιπολαιότητάς μας: «Ε, δεν πειράζει, ας κάνω αυτό... δεν πειράζει, το έκανε κι εκείνος... ας κάνω και τούτο... ας κάνω και το άλλο...»

Αυτό, όμως, δεν είναι μέτρο πνευματικής καταστάσεως του Χριστιανού. Εμείς δεν κοιτάζουμε τι κάνουν οι άλλοι, αλλά εμείς προσβλέπουμε και προσδράμουμε στο πρόσωπο του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, στο πανυπερευλογημένο πρόσωπο της Παναγίας Μητέρας Του, ώστε να μιμηθούμε τις αρετές της, να διδαχθούμε από τη ζωή της, να πάρουμε κι εμείς αυτό που Εκείνη έχει ενώπιον της Δόξης και του Θρόνου του Θεού, ώστε και εμείς να μετέχουμε σε αυτήν την άρρητη χαρά, την παραδείσια χαρά που η Παναγία Μητέρα μας προσφέρει.

Και όλα αυτά, για να τα αποκτήσουμε, το πρώτο ξεκίνημά μας είναι να τα κάνουμε εκ βάθους ψυχής. Με προσευχή δηλαδή. Με προσευχή. Αυτό σημαίνει: να μάθουμε να προσευχόμαστε στη ζωή μας. Να μάθουμε να γονατίζουμε στη ζωή μας. Όχι να περιμένουμε από τους άλλους. Μας στεναχωρεί ο ένας, μας στεναχωρεί ο άλλος, μας στεναχωρούν τα παιδιά μας, μας στεναχωρούν τα εγγόνια μας... Καλά κάνουνε. Εμείς τι κάναμε γι' αυτούς; Το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνουμε γι' αυτούς είναι να μάθουμε να γονατίζουμε. Να μάθουμε να προσευχόμαστε.

Και όταν μάθουμε να προσευχόμαστε, όπως λένε οι Πατέρες - και οι Ασκητές Πατέρες, οι Νηπτικοί Πατέρες - τότε έρχονται τα δάκρυα στα μάτια μας, και αρχίζει η ταπείνωση, αρχίζει η μετάνοια, αρχίζει η πνευματική ζωή κατά Χριστόν.

Για να μπορούμε να βιώνουμε τον Θεό στη ζωή μας. Να αλληλοπεριχωρούμαστε με τον Θεό και με τα χαρίσματα και τις δωρεές του Θεού, αλλά και να αλληλοπεριχωρούμαστε και με τους άλλους ανθρώπους – που είναι βασικό στοιχείο στην πνευματική ζωή. Δεν σωζόμαστε μόνοι μας. Παράδεισος είναι οι άλλοι για μας. Και κόλασή μας είναι το να είμαστε μόνοι μας.

Η παρουσία της Παναγίας – αλήθεια σας λέγω, ας μου επιτραπεί η έκφραση – είναι καταλυτική στη ζωή, στην πνευματική ζωή του Ορθοδόξου Χριστιανού. Χωρίς την Παναγία, αδελφοί μου, δεν μπορούμε να πάμε πουθενά. Και δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε. Γι' αυτό και Εκείνη, ως Υπέραγνη Μητέρα – Μητέρα του Θεού αλλά και Μητέρα όλων μας – ανοίγει την τρυφερή αγκαλιά της, την στοργική της αγκαλιά, και μας τοποθετεί όλους μέσα σε αυτήν. Για να μας αναψύξει πνευματικά. Να μας ενδυναμώσει. Να μας χαροποιήσει. Τη λύπη μας να την κάνει χαρά. Τη χαρά μας να την συμμαζέψει και να την κάνει ταπείνωση. Είναι και αυτό αναγκαίο, ξέρετε, στη ζωή μας, για να μπορούμε προσφορότερα και σωστότερα να ζούμε αυτήν την κατά Χριστόν ζωή μέσα στην Εκκλησία μας.

Χαίρομαι πάρα πολύ που είμαστε απόψε εδώ μαζί και τελέσαμε την πρώτη Παράκληση για το υπερευλογημένο πρόσωπο της Πανάγνου Μητέρας του Κυρίου μας – της Θεοτόκου, της Παναγίας μας – και μαζί με τον Πατέρα Ηλία, τον εφημέριό σας, αλλά και μαζί με τον έτερο Πατέρα Ηλία – γνωστό σε εσάς, αλλά πολύ γνωστό και σε μένα, συνδιακονίσαμε στα Γραφεία της Ιεράς Συνόδου, και πολλά μας έμαθε ο Πατήρ Ηλίας τότε στα νιάτα μας και στο ξεκίνημα της εκκλησιαστικής μας πορείας, μαζί βεβαίως και με τον υιό του, τον Πατέρα Στυλιανό.

Και δοξάζουμε τον Θεό που τους έχουμε μαζί μας. Αλλά και που είμαστε όλοι μαζί, για να ξεκινήσουμε, να προσδράμουμε πνευματικά στο πρόσωπο της Παναγίας Μητέρας του Κυρίου. Να έχουμε μετάνοια, να έχουμε ταπείνωση, να έχουμε

προσευχή, για να πορευθούμε αυτές τις ευλογημένες ημέρες, ώστε να εορτάσουμε φαιδρώς και πνευματικώς την Κοίμηση της Παναγίας Μητέρας μας και την εις Ουρανούς Μετάστασή της.

Και ξέρετε, όταν αυτό προσπαθήσουμε και το επιτύχουμε στη ζωή μας – γιατί όταν το προσπαθούμε, το επιτυγχάνουμε, διότι έρχεται ο Θεός και αναπληρώνει τις ελλείψεις μας και τις αδυναμίες μας, και τον κόπο μας τον πνευματικό, όταν βλέπει ότι έχουμε καλή διάθεση και αγωνιζόμαστε πνευματικά – τότε πράγματι, σας διαβεβαιώ, τα πράγματα του κόσμου και οι δυσκολίες του κόσμου για τον πνευματικό άνθρωπο είναι κάτι το οποίο τον λυπούν, γιατί βλέπει την πτώση και την κατάπτωση του κόσμου, αλλά δεν τον συγκλονίζουν όπως συγκλονίζουν τους αδύναμους πνευματικά ανθρώπους, αντιθέτως, τον περιχαρακώνουν και του δίνουν μια ώθηση προς τον ουρανό, να γίνει ένας ουράνιος άνθρωπος – όπως είναι η Κυρία Θεοτόκος. Να έχει, δηλαδή, ένα απαύγασμα της πνευματικής του καταστάσεως στη ζωή του, ώστε τα πράγματα της καθημερινότητας και της πτώσεως του κόσμου να τον λυπούν μεν, αλλά να μην τον ακουμπούν, να μην τον αγγίζουν. Να του δίνουν αυτήν τη δυνατότητα της χαράς του Θεού στη ζωή του.

Να ψάλλουμε όλοι μαζί, σας παρακαλώ, αυτά τα πολύ ωραία Εξαποστειλάρια προς το Ιερό πρόσωπο της Παναγίας Μητέρας του Κυρίου. Να ευχηθούμε καλό μήνα. Να ευχηθούμε καλή πορεία πνευματική, για να εορτάσουμε την Κοίμησή Της και την εις Ουρανούς Μετάστασή Της. Και να είμαστε βέβαιοι ότι, αν κάνουμε λίγο αγώνα πνευματικό, η Κυρία Θεοτόκος θα έρθει στην καρδιά μας, θα κατευθύνει τον νου μας και τη σκέψη μας, τη ζωή μας, την πορεία μας, την οικογένειά μας και θα ολοκληρώνει το είναι μας μέσα στη ζωή της Εκκλησίας και του κόσμου.

Καλό και ευλογημένο Δεκαπενταύγουστο να έχουμε, αδελφοί μου. Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ που είμαστε όλοι μαζί απόψε».

